

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 April 1869, kl. 2 e. m.

Första Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 2) Utlåtande N:o 4, i anledning af gjorda anmärkningar emot Utlåtandet N:o 1, angående underdånig framställning till Kongl. Maj:t om meddelande af föreskrifter rörande försigtighetsmått vid svedjande m. m.

I Utlåtandet N:o 1 hade Utskottet föreslagit, att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes gifva den förändrade lydelse åt 15 Kap. 1, 2, 3 och 4 §§ Byggningsbalken, att, utom der uppräknade försigtighetsmått, blefve stadgadt, dels att den, som ville bränna svedjeländ, jemväl skulle derom göra anmälan hos kronobetjent i orten eller ledamot af kommunalstyrelse, som skulle hafva att sednast inom åtta dagar sjelf eller genom annan trovärdig person tillse, att föreskrifna försigtighetsmått blifvit iakttagna; dels att enahanda stadgande, som vid svedjande egde rum, borde gälla innan bränning finge företagas efter flåhackning eller på annat sätt verkställd odling af mosse eller myr; dels ock att stadgade böter för der upptagna öfverträdelser måtte höjas; i sammanhang hvarmed Utskottet afgifvit förslag till förändrad lydelse af berörda §§ i åberopade kapitel.

Emot detta Utlåtande, som blifvit till Utskottet återremitteradt, är vordet hufvudsakligen anmärkt, ej mindre i afseende å formen, att Riksdagen icke borde uti ett ämne, som vore föremål för den ekonomiska lagstiftningen, uppgöra förslag till lagstadganden, utan endast till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse, med anhållan att Kongl. Maj:t ville utfärda en författning i ämnet, byggd på vissa uppgifna principer, än ock angående innhållet, dels beträffande den kontroll Utskottet föreslagit borde af ledamot i kommunalstyrelse utöfvas på dem, som företoge bränning af svedjeländ, med afseende å stadgade försigtighetsmått iakttagande före antändningen, hvilken ansågs blifva för kommunalstyrelsens ledamot alltför hinder-

lig och besvärlig, och dels att bland försigtighetsmått för svedjande borde upptagas, att kontroll skulle utöfvas derå, att svedjeland icke må under stark torka eller blåst antändas, samt att de vid svedjande föreskrifna försigtighetsmått icke vore af beskaffenhet att kunna tillämpas vid bränning efter flåhackning eller på annat sätt verkställd odling af mosse eller myr.

Hvad emot formen blifvit anmärkt, kan Utskottet så mycket heldre godkänna, som det åsyftade ändamålet: erhållande af skärpta föreskrifter till förekommande af skogseld, äfven kan vinnas på sätt derom under frågans behandling i Kammaran antydt blifvit.

Deremot och då allmänna lagen redan innehåller vissa stadganden om försigtighetsmått, som böra iakttagas innan svedjande må företagas; och då känt är att skogseldar på sednare tiden ofta uppkommit, ej endast af oförsigtighet och vårdslöshet vid sjelfva brännandet af svedjelandet, utan ock till följd af åsidosättande af de försigtighetsmått, hvilka före svedjelandets antändning bort iakttagas, har det syns Utskottet af omständigheterna påkalladt, att åtgärder vidtogos för betryggande deraf att berörda stadganden blifva noggrannt fullgjorda, och skydd derigenom beredes ej mindre åt eganderätten, än mot förödelsen af en för landet dyrbar egendom; till åstadkommande hvaraf Utskottet ansett nödigt att säker kontroll i berörda afseende utöfvas på dem, som vilja företaga bränning af svedjeland, hvilken kontroll svårligen läser kunna åvägbringas på annat sätt än genom någon af de myndigheter, som i orten finnes; med anledning hvaraf Utskottet funnit sig böra föreslå, att den, som ville svedjeland bränna, skulle åligga att inför myndighet i orten ådagalägga, att föreskrifna försigtighetsmått blifvit iakttagna, innan eldens antändande tillåtes, hvilken åsigt Utskottet fortfarande vidhåller; men att utsträcka densamma så långt, att ifrågavarande myndighet äfven borde vara tillstädes, då bränningen företages, för att tillse, att detta icke sker under sådana väderleksförhållanden, då antändning af svedjeland är i lag förbjudet, synes deremot vara förenadt med så stora svårigheter, att Utskottet ej har tilltrött sig kunna det samma förorda; utan har det förefallit Utskottet mera ändamålsenligt, att böterna för den, som under stark torka och hetta eller blåst antänder svedjeland, höjas, så att de kunna blifva mera afskräckande än de med nu stadgade låga bötesbelopp synas vara, helst det hädanefter icke torde blifva förenadt med större svårighet att åstadkomma bevisning om väderlekens beskaffenhet vid eldens antändande, än det, med nuvarande stadgande i 15 Kap. 1 § Byggningsbalken, hittills varit.

Den föreslagna tillsynen har Utskottet ansett kunna åstadkommas utan synnerlig kostnad för den, som vill bränna svedjeland, om det ålades kronobetjent i orten eller inom kommunen utsedde personer, att efter skedd anmälan tillse, att stadgade försigtighetsmått blifvit behörigen iakttagna och utan mera besvär för kommunens medlemmar än som väl bör motsvaras af den större trygghet mot brandskada å den i närheten af svedjelandet befintliga skog, som genom denna tillsyn bör kunna påräknas.

Att odling och bränning af mossar och myrar kunna verkställas på olika sätt i olika delar af landet och att de försigtighetsmått, som i en ort äro af verkligt behof påkallade till förekommande af skogseld, i en annan icke kunna vara till alla delar lika behöfliga för vinnande af samma ändamål, kan icke bestridas. Men då erfarenheten under sednare tider ådagalagt, att odling medelst flåhackning och bränning numera allmännare förekommer, särdeles i landets egentliga skogsorter, än bränning af svedjeland, äfvensom att de ofta påkommande skogseldarne härleda sig lika väl från oförsigtighet eller vårdslöshet vid bränning å mossar och myrar, som från brännande af svedjeland, samt lagstiftaren i sednare fallet stadgat vissa försigtighetsmått, som böra iakttagas, innan svedjande får ega rum, har det förekommit Utskottet såsom en brist i lagstiftningen, att någon föreskrift i förra hänseendet icke finnes meddelad, och att det derföre vore af behofvet påkalladt, att denna brist, med hänsyn till de stora skador, som deraf kunna blifva en följd, på ändamålsenligt sätt afhjelpas. Härvid anser likväl Utskottet att, fastän det är nödigt för vinnande af berörda ändamål att bestämda, allmänt gällande föreskrifter meddelas om de försigtighetsmått, som böra iakttagas vid bränning af mossar och myrar, odlade medelst flåhackning eller på annat sätt, det icke kan ifrågakomma, att dessa föreskrifter skola å olika orter i vidsträcktare mån tillämpas, än som med dervarande förhållanden vore möjligt eller af behofvet påkalladt.

Med anledning häraf och med åberopande af den fullständigare utredning, som förekommer i det Betänkande Utskottet i ämnet förut afgifvit, får Utskottet värdsamt föreslå:

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande:

1:o huruvida icke, utom de i 15 Kap. 1 § Byggninga-balken föreskrifna försigtighetsmått vid brännande af svedjeland, borde stadgas, att den, som vill sådan bränning företaga, skall derom göra anmälan antingen hos kronobetjent i orten eller hos någon af särskilda för ändamålet inom kommunen utsedde personer, som hade att tillse, det berörda försigtighetsmått blifvit iakttagna, samt deröfver meddela yttranden innan svedjelandet får antändas;

2:o i hvad mån dessa föreskrifter jemväl böra tillämpas, innan bränning företages efter flåhackning eller på annat sätt verkställd odling af mosse eller myr; och

3:o om icke såväl uraktlåtenhet att hos vederbörande göra anmälan om antändande af svedjeland eller bränning af mosse eller myr borde med böter beläggas, som de i åberopade Kap. af Byggninga-balken utsatta straffbestämmelser höjas, så att desamma kunna anses motsvara dermed åsyftade ändamål och

bringas till närmare öfverensstämmelse med stadgandena i Strafflagen och der bestämda grunder; samt

att Kongl. Maj:t efter pröfning af denna framställning täcktes meddela de föreskrifter, som med anledning deraf kunna anses af behovet påkallade.

Stockholm den 5 April 1869.

På Utskottets vägnar:

E. V. Almqvist.

Reservation:

af Herrar *Berg* och *Hammar*: »Då, på grund af Första Kammarens återremiss, förestående ärende ånyo företagits till behandling inom Utskottet, hafva vi, för öfrigt i allo öfverensstämmande med Utskottets ofvanstående förslag, dock önskat, att i den underdåniga skrivelse Utskottet tillstyrkt äfven måtte fästas Kongl. Maj:ts uppmärksamhet på de föräldrade föreskrifter, som förefinnas i afseende på ljungränning, samt behovet af förändring deri. Utskottet har deremot ansett, att då motionen ifråga ej berör annat än svedjande, samt vid diskussionen inom Kammarerna fråga om ljungränning ej heller förevar, Utskottet ej kunde upptaga vår ofvannämnda framställning; och är det emot denna Utskottets åsigt vi härmed anmäla vår reservation.

Väl afser Herr Adlersparres ifrågavarande motion endast att erhålla fullständigare bestämmelser om försigtighetsmått iakttagande vid svedjande, att derigenom förekomma skogseld, men Utskottet har icke dessmindre ansett sig oförhindradt att i sammanhang dermed, äfven i sitt förslag, upptaga försigtighetsmått vid odling af mosse och myr; och det synes oss, som då motionen obestriddigen egentligen afser försigtighetsmått iakttagande till förekommande af skogseld, men dessa, enligt hvad en beklaglig erfarenhet årligen visar, i ett land med den utsträckning och under de olika förhållanden, som i vårt ega rum, på en del ställen uppkomma genom vårdslöshet vid svedjande eller odling af mossar och myrar, på andra åter genom ljungränning, och detta allt står i så nära sammanhang med erhållande af det resultat motionen afser anse vi Utskottet varit oförhindradt af-

ven beröra denna del af frågan. De enda föreskrifter, vi hafva om hvad iakttagas bör vid ljungränning, finnas i Kongl. Brevet af den 3 September 1781 samt Kongl. Resolutionen af den 17 Augusti 1762, § 21, hvori bestämmes, att innan ljungränning får företagas, skall anmälan göras hos domaren i orten, som med nämnd skall syna det till bränning afsedda stället, hvarefter ansökan skall göras hos Konungens Befallningshafvande om erhållande af tillstånd att bränna. Föreskrifter, så stränga, att de äro svåra, att icke säga omöjliga att tillämpa, och hvad säkert är, till följd deraf aldrig iakttagas. — Det synes därför af behovet påkalladt att erhålla mera tidsenliga och enkla föreskrifter i och för ljungränning och hvad dervid iakttagas bör till förekommande af skogseld och annan skada, och det är därför vi vördsamt anhålla, att, i fall Första Kammaren bifaller Utskottets förslag om en skrivelse till Kongl. Maj:t om erhållande af förändrade föreskrifter vid svedjande och odling af mossar och myrar, samt förhöjda böter vid uraktlåtenhet att iakttaga gifna föreskrifter dervid, Kammaren äfven ville besluta det tillägg i ofvannämnda skrivelse, att

Kongl. Maj:t i sammanhang dermed äfven täcktes taga i betraktande behovet af förändrade föreskrifter öfver hvad iakttagas bör vid ljungränning.»